

Χριστιανικές αξίες και ανθρώπινη αξιοπρέπεια: Ο ευρωπαϊκός προβληματισμός για την παρένθετη κύηση

/ [Γνώμες](#)

- Του Αρχιμανδρίτη Αθηναγόρα Σουπουρτζή,
Καθηγητή Εκκλησιαστικού και Κανονικού Δικαίου
Θεολογικής Ακαδημίας Volyn Ουκρανίας-
Επισκέπτη Καθηγητή Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε πρόσφατα, στις 13 Νοεμβρίου 2025, το Ψήφισμα για τη «Στρατηγική Ισότητας των Φύλων 2025», ένα εκτενές κείμενο πολιτικής κατεύθυνσης το οποίο αποτυπώνει τις προτεραιότητες της Ένωσης στον τομέα της ισότητας των φύλων για τα προσεχή χρόνια, επαναφέροντας στο προσκήνιο κρίσιμα ζητήματα που αγγίζουν τον πυρήνα των ευρωπαϊκών -και βαθιά

χριστιανικών- αξιών.

Το κείμενο αυτό δεν αποτελεί νομοθετική πράξη. Εντάσσεται στον τύπο των μη δεσμευτικών (non-legislative) ψηφισμάτων, τα οποία εκφράζουν την πολιτική βούληση και τις ανησυχίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, χωρίς να δημιουργούν άμεσες υποχρεώσεις στα κράτη-μέλη. Ωστόσο, τα ψηφίσματα αυτού του είδους συχνά λειτουργούν ως προάγγελοι μελλοντικών πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή ως ερμηνευτικά σημεία αναφοράς του ενωσιακού διαλόγου.

Το Ψήφισμα εξετάζει πλήθος θεμάτων- ενδεικτικά: την ανεπαρκή πρόοδο στον Δείκτη Ισότητας των Φύλων, τις νέες μορφές διαδικτυακής παρενόχλησης, την υποεκπροσώπηση των γυναικών στην ψηφιακή οικονομία και την ανάγκη για διασφάλιση ισότιμης συμμετοχής σε όλους τους τομείς της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Σε αυτό το ευρύτερο πλαίσιο αναδεικνύονται και ζητήματα που σχετίζονται με τις εξελίξεις στη βιοηθική και την τεχνολογία.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει, εξ επόψεως και χριστιανικής βιοηθικής, το σημείο όπου το Κοινοβούλιο αναφέρεται στην παρένθετη κύηση. Στην αντίστοιχη παράγραφο γίνεται λόγος για τον κίνδυνο «αναπαραγωγικής εκμετάλλευσης» και επισημαίνεται ότι οι πρακτικές αυτές μπορούν να πλήξουν, ιδίως σε διεθνές περιβάλλον, γυναίκες ευάλωτες οικονομικά ή κοινωνικά. Το Ψήφισμα αναγνωρίζει επίσης ότι η παρένθετη κύηση μπορεί, υπό ορισμένες συνθήκες, να εφάπτεται στο πλαίσιο της εμπορίας ανθρώπων, όπως έχει ήδη ενσωματωθεί στο ευρωπαϊκό δίκαιο με την πρόσφατη τροποποίηση της οδηγίας για την καταπολέμηση της trafficking εκμετάλλευσης.

Η αναφορά αυτή δεν συνοδεύεται από δεσμευτικές υποχρεώσεις ούτε από συγκεκριμένη ευρωπαϊκή ρύθμιση. Θέτει όμως κρίσιμα ερωτήματα. Σε ποιες περιπτώσεις η παρένθετη κύηση συνιστά πράξη αυτοδιάθεσης και σε ποιες πράξη εκμετάλλευσης; Πώς μπορεί το ενωσιακό δίκαιο να παρέμβει σε ένα πεδίο που άπτεται του οικογενειακού δικαίου, το οποίο παραδοσιακά ανήκει στις εθνικές αρμοδιότητες; Είναι εφικτή μια ενιαία ευρωπαϊκή προσέγγιση ή η ποικιλομορφία των εθνικών ρυθμίσεων αποτελεί αναπόδραστο στοιχείο της ευρωπαϊκής πραγματικότητας;

Ο πυρήνας του προβληματισμού εντοπίζεται στον κίνδυνο η ευάλωτοτητα ορισμένων γυναικών να μετατραπεί σε αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης. Σε διεθνή περιβάλλοντα, όπου οι κοινωνικές ανισότητες είναι έντονες, η παρένθετη κύηση μπορεί να καταστεί μηχανισμός μέσα από τον οποίο γυναίκες με περιορισμένες επιλογές ωθούνται –ή εξαναγκάζονται έμμεσα– να διαθέσουν το σώμα τους έναντι οικονομικού ανταλλάγματος. Το ερώτημα που αναδύεται είναι

κατά πόσο μια σύγχρονη δημοκρατία, που βρίσκεται εντός της Ευρώπης με τις χριστιανικές ρίζες, μπορεί να αποδεχθεί ότι η ανάγκη ή η φτώχεια μετατρέπεται σε «υπηρεσία» προς πώληση. Και αυτός ο προβληματισμός παραμένει ανοιχτός.

Τα ερωτήματα αυτά δεν έχουν εύκολες απαντήσεις. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το πρόσφατο Ψήφισμά του, δεν επιχειρεί να δώσει λύσεις αλλά να ανοίξει έναν διάλογο θεσμικά ώριμο και πολιτικά ειλικρινή. Η συζήτηση για την παρένθετη κύηση παραμένει ανοιχτή — και η Ευρώπη μόλις ξεκίνησε να τη διατυπώνει.